

Dit is een van de slimme lijstjes, speciaal bestemd voor leden en abonnees van Per Saldo

Pgb-wegwijzers, tot in detail

www.pgb.nl

Advieslijn Per Saldo

Maandag t/m donderdag

10.00 - 17.00 uur

Juiste loket

Voor iedereen die niet weet waar hij terecht kan voor de aanvraag

van zorg

Maandag t/m vrijdag

10.00 - 17.00 uur

CONTACT MET PER SALDO

Inleiding

Kinderen, jongeren en (jong) volwassenen met een beperking hebben net als ieder ander recht op het volgen van onderwijs. Voorzieningen en extra zorg maken dit mogelijk. In dit slimme lijstje leest u welke rol het pgb daarbij kan spelen, hoe en wanneer u gebruik kunt maken van het pgb. Met daarnaast informatie over de overige voorzieningen en ondersteuning, van onder andere school, gemeente en UWV. Waar kunt u terecht voor welke diensten, waar dient u uw bezwaar in tegen een bepaalde beslissing, waar kunt u terecht voor informatie, advies en ondersteuning?

1. Leerplicht	2
2. Passend onderwijs	2
3. Samenwerkingsverband	2
4. Overleg met school	2
5. Afwijzing	3
6. Thuiszitters	3
7. Wat kunt u als ouders doen?	4
8. Instemmingsrecht handelingsplan	5
9. Pgb inzetten op school	5
10. Vervoer	6
11. Hulpmiddelen en voorzieningen via UWV	6
12. Passend onderwijs op mbo	6
13. Aanpassingen op hbo en universiteit	7
14. Wonen en studeren	7
15. Bezwaar maken	8
16. Informatie, advies en ondersteuning	8
17. Wat doet Per Saldo?	10

1. Leerplicht

Alle kinderen in Nederland hebben van hun vijfde tot hun zestiende jaar leerplicht.

- » 5-jarigen mogen maximaal tien uur per week thuisblijven. Wordt dit meer, of is het kind ouder dan vijf, dan moet er vrijstelling aangevraagd worden. U vraagt deze vrijstelling aan bij de leerplichtambtenaar van uw gemeente.
- » Op het (speciaal) voortgezet onderwijs is het in sommige gevallen ook mogelijk om een gedeeltelijke of tijdelijke vrijstelling te krijgen, zodat een kind toch naar vermogen onderwijs kan volgen. De school vraagt dit aan.

2. Passend onderwijs

Sinds 1 augustus 2014 is de Wet passend onderwijs in werking getreden en zijn scholen ervoor verantwoordelijk dat alle leerlingen, die extra ondersteuning nodig hebben, een goede onderwijsplek krijgen. Daarvoor werken reguliere en speciale scholen samen in regionale samenwerkingsverbanden. Basisscholen en scholen voor (speciaal) voortgezet onderwijs moeten het volgen van onderwijs mogelijk maken, bijvoorbeeld door kleinere klassen te maken, onderwijsmateriaal aan te passen en klassenassistenten in te zetten. Is er naast voorzieningen die scholen treffen extra, individuele zorg nodig, dan kunt u dat zelf regelen, bijvoorbeeld met het pgb.

3. Samenwerkingsverbanden

Alle scholen voor regulier en (speciaal) voortgezet onderwijs (met uitzondering van leerlingen met visuele, auditieve of communicatieve beperkingen) maken deel uit van een samenwerkingsverband. Dit samenwerkingsverband krijgt geld voor de lichte en zware ondersteuning in het onderwijs. Alle samenwerkingsverbanden hebben (online) in een ondersteuningsplan vastgelegd hoe zij het geld voor extra ondersteuning willen inzetten. Zoek via uw zoekmachine op internet op 'Ondersteuningsplan samenwerkingsverband plus uw woonplaats of gemeente' en u leest onder andere:

- » welke basisondersteuning de scholen kunnen bieden
- » wanneer wordt doorverwezen naar het speciaal onderwijs
- » hoe het beschikbare geld verdeeld is

Tips:

- » Kijk ook op de website van Passend Onderwijs voor meer informatie over [ontwikkelingsperspectief](#).
- » Kijk ook op de website van [Steunpunt Passend Onderwijs VO](#) voor meer informatie over samenwerkende scholen in het voortgezet onderwijs.

4. Overleg met school

Het is de bedoeling dat ouders en school samen bepalen hoe het kind zo goed mogelijk het onderwijs kan volgen. Dat dit overleg op een goede manier verloopt is een belangrijke voorwaarde. Ga daarom als ouders tijdig het gesprek met de school aan om te kijken wat er nodig is om een kind onderwijs te laten volgen en afspraken te maken over hoe dat geregeld kan worden.

Voor alle duidelijkheid:

- » De school regelt onderwijs gerelateerde zaken, zoals bijvoorbeeld het maken van aangepaste werkbladen of het verkleinen van klassen.
- » De school regelt dat uw kind het onderwijs kan volgen door bijvoorbeeld het gebouw rolstoeltoegankelijk te maken.
- » Scholen – mythischolen in elk geval - krijgen daarvoor budget vanuit het samenwerkingsverband.
- » Ouders kunnen de extra benodigde zorg regelen bij gemeente en/of zorgverzekeraar, zoals persoonlijke verzorging, verpleging of begeleiding die nodig is op school; meestal zorg die uw kind ook thuis nodig heeft om goed te kunnen

functioneren.

- » Ouders kunnen niet verplicht worden gesteld om zorg voor op school in te kopen, maar de school kan een leerling wel weigeren wanneer duidelijk is dat er zorg tekort zal komen.

School zal een plan maken waarin wordt vastgesteld wat er nodig is en wie wat regelt. De school beslist uiteindelijk over de plaatsing. Daarvoor heeft zij zes weken de tijd. Als deze termijn niet lang genoeg is, kan de school nog eens vier weken uitstel vragen. Zomaar afwijzen mag niet; er zal dan binnen het samenwerkingsverband een plek op een andere school moeten worden aangeboden. Houd er dus rekening mee dat u ten minste tien weken van tevoren met de school in gesprek zult moeten gaan. Kijk ook op de website van Passend Onderwijs voor het downloaden van de Handreiking onderwijs en zorg.

5. Afwijzing

Het is niet altijd mogelijk om een kind met een beperking naar de school te laten gaan waarvoor de ouders kiezen. Als de school tot de conclusie komt dat de ondersteuning die nodig is niet geregeld kan worden, kan uw kind worden doorverwezen naar een andere school. Binnen het samenwerkingsverband moeten scholen duidelijkheid kunnen aangeven welke mogelijkheden elke school heeft. Uitgangspunt is dat er binnen het samenwerkingsverband een dekkend aanbod moet zijn. Wilt u bezwaar maken? Lees verder bij punt 14, Bezwaar maken.

Uitzondering

Voor kinderen met ernstig meervoudige beperkingen, met zorg uit de Wlz, kan de school niet altijd voldoende zorg bieden, omdat het budget van de school niet toereikend is. In dat geval kan de school de ouders verplichten om een deel van de kosten te betalen uit het pgb.

Politiek

In november 2016 antwoordt staatssecretaris Dekker van het ministerie van OCW op Kamervragen dat hij het signaal herkent dat sommige scholen, bijvoorbeeld door te zeggen dat ze vol zitten, de zorgplicht ontduiken. Maakt u dat mee, meld dit bij de [Onderwijsinspectie](#)! De inspectie kan immers alleen optreden bij concrete signalen over een bepaalde school. De inspectie neemt dan contact op met de directeur van de school en het samenwerkingsverband. Vaak lukt het om tot een oplossing te komen. Zo niet dan kunnen er sancties volgen. De inspectie voert een verkenning uit naar de mogelijkheden om dit bij het ontwijken van de zorgplicht sneller te kunnen doen.

6. Thuiszitters

Voor duizenden kinderen wordt überhaupt geen passende school gevonden. Hierbij gaat het vaak om kinderen met ernstige meervoudige beperkingen en om kinderen met autisme. Wat kunt u doen?

- » In het uiterste geval, wanneer het zicht op het volgen van onderwijs minimaal wordt geacht, kan leerplichtonthefving worden aangevraagd. Kinderen onder de 18, met een indicatie in de Wlz, krijgen standaard dagbesteding toegekend in hun zorgprofiel. Daarmee kan een zinvolle dag invulling voor uw kind worden geregeld.
- » In alle andere gevallen is leerplichtonthefving af te raden, omdat kinderen daardoor de toegang tot leermiddelen wordt ontnomen. Samen met school kunt u op zoek gaan naar een passende oplossing.

Innovatief

Er ontwikkelen zich momenteel initiatieven, waar kinderen voor wie geen andere school te vinden is, wel terecht kunnen. Gericht op hun behoeften, met zorg en onderwijs op maat, waardoor zij hun mogelijkheden kunnen benutten en zich verder kunnen ontwikkelen. Soms ook met de bedoeling kinderen terug te plaatsen in het reguliere circuit. Initiatieven die in vrijwel alle gevallen mogelijk worden gemaakt door het pgb.

Voorbeeld

Kijk bijvoorbeeld op de website van [Vanuit Autisme Bekeken](#). Een landelijke werkgroep die zich vanaf 2013 inzet voor mensen met autisme, zo ook wat betreft onderwijs. Vanaf 2017 gaat de werkgroep verder onder de naam 'Coalitie Vanuit autisme bekeken'. In een brochure leest u hoe er samen gebouwd kan worden aan een kansrijke toekomst voor mensen met autisme. Verder vindt u bij het onderdeel 'Onderwijs' kennis over autisme en wat nodig is voor autismevriendelijk onderwijs. Informatie die nuttig kan zijn voor uzelf, maar ook voor de school van uw kind.

Steunpunten

Voor ouders zijn er speciale steunpunten waar zij terecht kunnen voor informatie en advies:

- » [Steunpunt Passend Onderwijs van Balans](#)
- » [Meldpunt Juiste Loket](#)
- » [Steunpunt Passend Onderwijs VO](#)

Politiek

In juni 2016 werd het zogenoemde [Thuiszitterspact](#) ondertekend door drie ministeries, onderwijsraden en de VNG. Zij verbinden zich daarmee aan de ambitie dat er in 2020 geen kind langer dan drie maanden thuis mag zitten. De verantwoordelijkheid om tot een oplossing te komen voor thuiszittende kinderen ligt volgens staatssecretaris Dekker (in antwoord op schriftelijke vragen november 2016) bij de lokale en regionale partners van onderwijs en jeugdhulp. Voormalig kinderombudsman de heer Dullaert spoort de samenwerkingsverbanden, scholen en zorginstellingen aan om met elkaar in gesprek te gaan, samenwerkingsafspraken te maken en daar waar nodig een stapje extra te zetten in de zoektocht naar een oplossing voor elk kind. De eerste gesprekken die Dullaert heeft gevoerd zijn bemoedigend, aldus de bewindsman.

7. Wat kunt u als ouders doen?

Een goede voorbereiding op het overleg met school is het halve werk. U kunt dit doen door de situatie van uw kind te beschrijven in een persoonlijk plan. Bij de aanvraag van een pgb in de Wmo bij de gemeenten moet dit persoonlijk plan betrokken worden bij het onderzoek (wanneer dit volgens de voorwaarden is ingediend). Een persoonlijk plan is echter ook voor andere budgethouders, die hun pgb uit andere wetten krijgen, aan te raden. U beschrijft hierin de toestand van uw kind, de zorgbehoefte, de plannen voor de toekomst, welke zorg en zorgverleners daarbij nodig zijn enzovoort. U past dit plan voortdurend aan, aansluitend bij de stand van zaken. Daarmee hebt u een document beschikbaar waarmee u voortdurend derden direct kunt informeren, in dit geval de school.

Tips:

- » In het slimme lijstje 'Persoonlijk plan' van Per Saldo leest u hoe u dit kunt aanpakken, inclusief
 - een voorbeelddocument met onderwerpen die u kunt beschrijven
 - het zorgmomentenoverzicht
 - de tip om de vragenlijsten op www.welkezorghebiknodig.nl in te vullen: er zijn aparte lijsten voor ouders en kind; na invullen interessant om met elkaar te vergelijken en tot overeenstemming te komen

Door te beschrijven welke zorg uw kind nodig heeft, kan in het overleg met school worden vastgesteld wat school moet doen en waar aanvullende hulp bij nodig is.

- » Stel uzelf goed op de hoogte.
 - Lees bijvoorbeeld de factsheet van de overheid over [Zorg voor kinderen met een intensieve zorgvraag in het onderwijs](#).
 - Voor het aanvragen van een pgb kijkt u op de website van Per Saldo. Lees bijvoorbeeld het slimme lijstje 'Wetten en loketten, waar moet u zijn?'

8. Instemmingsrecht handelingsplan

In de oude wetgeving was instemming van ouders voor het handelingsplan verplicht. In de wetgeving voor passend onderwijs per 1 augustus 2014 werd gesproken over een ontwikkelingsperspectief dat wordt vastgesteld in een 'op overeenstemming gericht overleg' tussen ouders en school. Het instemmingsrecht voor ouders was hiermee komen te vervallen en de positie van ouders verzwakt. Door een sterke lobby van belangenorganisaties is de wet aangepast en is het instemmingsrecht per 1 augustus 2017 gerepareerd. In plaats van 'op overeenstemming gericht overleg' zijn scholen nu verplicht ervoor te zorgen dat ouders het eens zijn met de inzet van extra ondersteuning op school, vastgelegd in het handelingsplan, als onderdeel van het ontwikkelingsperspectief. In het handelingsdeel wordt vastgelegd welke individuele begeleiding de leerling krijgt, of er aanpassingen zijn in de leerstof, of er onderzoek nodig is en extra ondersteuning. Ouders moeten hiermee instemmen.

In het ontwikkelingsperspectief is ook het uitstroomperspectief opgenomen. Daarin hebben ouders geen instemmingsrecht. Scholen voeren hierover met ouders 'een op overeenstemming gericht overleg'.

Voor een uitgebreide uitleg leest u verder op de website van de [Onderwijsconsument](#).

9. Pgb inzetten op school

Wellicht heeft uw kind al een pgb. Of is het feit dat uw kind naar school gaat juist reden om een pgb aan te vragen.

- » In het eerste geval is het zinvol contact op te nemen met de gemeente (pgb uit Jeugdwet) of de zorgverzekeraar (pgb uit Zvw), om te kijken of het budget toereikend is of moet worden aangevuld. Bij een pgb-Wlz is het zorgprofiel al afgestemd op de totale zorg en is herindicatie alleen nodig wanneer de zorgvraag ingrijpend verandert. Zie ook de volgende alinea.
- » In het tweede geval dient u bij de indicatiestelling door rekening te houden met de zorg die op school noodzakelijk is. Informeer eventueel bij school of bij het samenwerkingsverband of er meer ouders zijn met een kind met een beperking en onderzoek of u eventueel gezamenlijk bepaalde zorg kunt inkopen.

Regeling bij pgb-Wlz

Wanneer uw kind een pgb heeft vanuit de Wlz moet u rekening houden met het volgende.

- » Toezicht

Begeleiding in de vorm van toezicht op school wordt door het zorgkantoor alleen geaccepteerd als het gaat om het ingrijpen om lichamelijke problemen te voorkomen of als het gaat om gedragsproblemen die storend zijn voor andere kinderen. Hierbij kunt u denken aan toezicht bij 'vrije' of praktijklessen, zoals schoolzwemmen, schoolgym of bij het spelen. De school is verantwoordelijk voor de rest van de begeleiding en moet ervoor zorgen dat:

- » uw kind het onderwijs naar behoren kan volgen
- » uw kind voldoende begeleiding krijgt bij het aanleren van vaardigheden en het uitvoeren van taken op school
- » Begeleiding na schooltijd

Heeft uw kind buiten schooltijd begeleiding nodig, omdat hij of zij beperkingen heeft bij het plannen van huiswerk en structureren van de dag/week en kan de school dit niet regelen? Dan kunt u deze begeleiding betalen uit het pgb-Wlz.

Tips:

- » Voor meer informatie over wat wel en niet betaald mag worden uit het pgb-Wlz, raadpleegt u de zogenoemde vergoedingslijst van de zorgkantoren. Te downloaden op www.pgb.nl.
- » Op deze vergoedingslijst staat bijvoorbeeld dat bijles ter bevordering van de leerprestaties niet betaald mag worden uit het pgb.
- » Voor begeleiding bij het aanleren van schoolse vaardigheden of bij het uitvoeren van taken op school mag u het pgb ook niet inzetten. Begeleiding op school is een taak van het onderwijs en dus geen Wlz-zorg. U kunt in dit geval geen beroep doen op de bestedingsvrijheid.

Regeling bij pgb-Jeugdwet

Het kan zijn dat uw kind behoefte heeft aan huiswerkondersteuning. Een regulier huiswerkinstituut is een algemene voorziening. Hiervoor is dus geen pgb mogelijk. Het volgende is wel mogelijk:

- » Jeugdwet/Wmo: huiswerkbegeleiding is soms mogelijk bij een individuele voorziening, maar alleen als die de algemene voorziening overstijgt en gericht is op de beperking in plaats van op het onderwijs. De gemeente moet hier dus op grond van de beperking specifiek toestemming voor geven.

10. Vervoer

Leerlingenvervoer

Het (voortgezet) speciaal onderwijs, SO en VSO, is regionaal georganiseerd. Omdat de school vaak niet op loop- of fietsafstand ligt van thuis, kan uw kind gebruik maken van het leerlingenvervoer. Dit wordt voor alle kinderen tot 20 jaar geregeld door de gemeente. Het maakt niet uit vanuit welke wet uw kind een indicatie heeft gekregen voor zorg. De gemeente bepaalt wat 'best passend' is bij uw situatie. Dat kan een ov-abonnement zijn, taxi, bus of een kilometervergoeding. In sommige gemeenten is het mogelijk om een pgb aan te vragen, zodat u het vervoer zelf kunt regelen.

Tip: meer informatie over leerlingenvervoer leest u in de handreiking leerlingenvervoer van Ieder(in).

Vervoer bij dagbesteding als vervanging van onderwijs

Een indicatie voor begeleiding groep/dagbesteding kan in- of exclusief vervoer worden toegekend. Wanneer wordt vastgesteld dat uw kind niet in staat is zelfstandig te reizen, zal vervoer aanvullend worden geïndiceerd. Koopt u de dagbesteding in met een pgb en hebt u vervoerskosten toegekend gekregen, dan kunt u deze uit het pgb betalen.

18 plus

Leerlingen boven de 18 op ROC, MBO of HBO kunnen voor vervoer een beroep doen op [UWV](#).

11. Hulpmiddelen en voorzieningen via UWV

Heeft uw kind bijvoorbeeld hulp nodig van een doventolk, orthopedische werkschoenen, een aangepaste auto of zogenoemde 'meeneembare hulpmiddelen', zoals aangepast meubilair. Dan kunt u hiervoor een vergoeding aanvragen bij UWV of u kunt gebruikmaken van een regeling van UWV. De hulp, hulpmiddelen en regelingen worden 'voorzieningen' genoemd. Om er gebruik van te kunnen maken moet u aan de algemene voorwaarden voldoen. Ga voor meer informatie en aanvraag naar de [website van UWV](#).

Let op

- » Doe eerst de aanvraag, koop niet alvast de voorziening
- » 'Meeneembare hulpmiddelen' kunnen worden aangevraagd in de volgende situaties: voor leerlingen/studenten in het basisonderwijs, voortgezet of hoger onderwijs, beroepsonderwijs, hoger onderwijs, universitair onderwijs, volwassenenonderwijs of speciaal onderwijs

12. Passend onderwijs op mbo

De Wet passend onderwijs is ook van toepassing op mbo-opleidingen. Deze scholen werken alleen niet onderling samen. Dat betekent dat er altijd in overleg tussen school en leerling gekeken moet worden of en hoe onderwijs en zorg geregeld kunnen worden. Als de school zoveel moet aanpassen om het volgen van onderwijs voor een bepaalde leerling mogelijk te maken dat dit een onevenredige belasting voor de school vormt, kan een leerling op grond daarvan worden afgewezen. Wanneer er precies sprake is van onevenredige belasting wordt in de wet niet uitgelegd. Er is afgesproken dat, wanneer

een leerling met een beperking zich aanmeldt, de mbo-opleiding contact opneemt met de school waar hij of zij vandaan komt. Zodat zij kunnen bespreken wat er voor hem of haar geregeld moet worden om de opleiding te kunnen volgen. Dit wordt vervolgens met de leerling en diens ouders besproken. De gemaakte afspraken worden vastgelegd in een onderwijs-overeenkomst.

Tips:

- » Ga ook voor mbo-opleidingen tijdig met de school in gesprek.
- » Ook hier is het inzetten van extra zorg mogelijk.

Scholen zijn gericht op het bevorderen van zelfstandigheid en eigen verantwoordelijkheid van leerlingen. Geef duidelijk aan in hoeverre uw kind in staat is eigen regie te voeren, c.q. eigen beslissingen te nemen, eigen verantwoordelijkheid te dragen en waar (altijd) overleg samen met ouders, c.q. (pgb-)begeleider noodzakelijk is.

13. Aanpassingen op hbo en universiteit

Hbo-opleidingen en universiteiten hebben de plicht om ervoor te zorgen dat ze goed toegankelijk zijn voor hun studenten, ook wanneer studenten een beperking hebben. Vaak geven de websites informatie over de mogelijkheden. Er bestaan voorzieningen, zoals toeslagen, en faciliteiten voor studenten, zowel in de studiefinanciering als bij gemeenten. De decaan of studiebegeleider van de opleiding kan helpen om te kijken wat de mogelijkheden zijn. Het is dan ook belangrijk om op tijd contact op te nemen met de hogeschool of universiteit om samen te kijken wat er nodig is en wat de mogelijkheden zijn. Extra zorg kan ook hier met een pgb worden ingekocht.

14. Wonen en studeren

Studenten vanaf 18 jaar die op kamers gaan wonen in de stad waar zij gaan studeren, kunnen, als zij hulp of begeleiding nodig hebben, contact opnemen met de gemeente waar zij gaan wonen. Als er al een lopende voorziening/indicatie is van de gemeente van herkomst, dan worden de gegevens, op het moment van inschrijving in de nieuwe gemeente, overgedragen. De nieuwe gemeente zal vervolgens contact met de student opnemen om te bepalen wat er in de nieuwe situatie nodig is.

Voor jongeren onder de 18 jaar geldt het woonplaatsbeginsel. Dan betaalt de gemeente van herkomst.

Tips

- » Per Saldo belicht in een speciale brochure de mogelijkheden van wonen in een beschermde omgeving of in een wooninitiatief binnen een gemeente: uitgave januari 2017.
- » Studenten met autisme die zelfstandig willen leren wonen, begeleiding nodig hebben bij het studeren en/of de zelfredzaamheid willen vergroten kunnen in 18 studentensteden terecht bij organisaties die hen daarbij kunnen helpen: [Stumass](#) (hbo en wo) en [Capito Wonen](#) (mbo).
- » Studenten met een fysieke beperking kunnen terecht bij [Fokuswonen](#).
- » Aanpassingen die nodig zijn voor de studie, zoals meer tijd, aangepaste materialen, aparte tentamenruimten worden via de studieadviseur van de school geregeld. Bij studievertraging vanwege een beperking is een extra beursjaar of afstudeersteun mogelijk.
- » Kijk voor meer informatie ook op de website [Handicap en Studie](#)

15. Bezwaar maken

Bent u het niet eens met beslissingen die door 'school' of de verstrekker van zorg op school worden genomen? Wellicht kunt u terecht bij één van onderstaande instanties.

Bezwaar maken tegen indicatie zorg

- » Wlz: kijk op [deze pagina op website van Per Saldo](#)
- » Jeugdwet/Wmo kijk op [deze pagina op website van Per Saldo](#) (procedures Jeugdwet en Wmo zijn gelijk)
- » Zvw: kijk op [deze pagina op de website van Per Saldo](#)

Bezwaar maken tegen beslissingen school

- » [Geschillencommissie Passend Onderwijs met informatie over alle mogelijke procedures](#)
- » [Handicap+Studie](#)
- » [Rijksoverheid, klachtenregeling basisonderwijs](#)

16. Informatie, ondersteuning en advies

Zorg/pgb

- » Per Saldo: [leden](#) kunnen voor al hun vragen 4 dagen per week bellen, kunnen een e-mailsturen; [plusleden](#) kunnen daarnaast een beroep doen op juridische ondersteuning
- » [Onafhankelijke cliëntondersteuning](#) van uw gemeente, voor informatie, advies, algemene ondersteuning en bemiddeling bij de invulling van uw zorg
- » [MEE](#), gratis onafhankelijke cliëntondersteuning voor alle mensen met een beperking

Onderwijs

- » [Steunpunt Passend Onderwijs](#): adviseert ouders over rechten, plichten voorzieningen
- » [Passend onderwijs in het kort](#), met onder andere een filmpje met uitleg in 3 minuten
- » [Onderwijsconsulenten](#) voor gratis onafhankelijk advies over de onderwijsplaatsingsmogelijkheden en bemiddeling in conflictsituaties rondom de ondersteuning van een leerling met extra ondersteuningsbehoefte op basis-, voortgezet, speciaal onderwijs en mbo.
- » [Ieder\(in\)](#), over vrije keuze in het onderwijs voor mensen met een beperking
- » [In 1 school](#), maakt zich sterk voor het recht op inclusief onderwijs
- » [Ministerie VWS](#), factsheet over zorg voor kinderen met een intensieve zorgvraag onderwijs en zorg
- » [Mensenrechten](#), met een toelichting op passend onderwijs
- » [Autismewijzer](#), over autisme en school
- » [NSGK](#), over samen naar school
- » [Onderwijsconsument](#), over instemmingsrecht voor ouders
- » [Ouders en onderwijs](#), algemene website voor ouders van schoolgaande kinderen

Voorlichting

- » [Vanuit Autisme Bekeken](#) over levensloopbegeleiding, onderwijs, sport, werk en zorg
- » [Balans](#) voor ouders van kinderen met leer-, ontwikkelings- en gedragsproblemen
- » [NVA](#) zet zich in voor de belangen van mensen met autisme en hun naasten in alle levensfasen en op alle levensterreinen
- » [Autisme Centraal](#), Belgische vereniging voor mensen met autisme die wil informeren, inspireren en een breed cursusaanbod heeft, ook in Nederland

Wat doet Per Saldo?

Per Saldo is de vereniging van mensen met een pgb.
Een sterke belangenvereniging met 25.000 leden en abonnees.

Per Saldo strijdt voor een toegankelijk en werkbaar pgb in alle wetten met zoveel mogelijk eigen regie

Daarvoor moeten nog altijd de nodige stappen worden gezet, waar wij ons als gedreven belangenorganisatie actief voor inzetten. Verder levert Per Saldo de volgende diensten.

Informeren

Via telefoon, mail, cursussen, ledenvergaderingen en andere ontmoetingen staan we dagelijks in contact met onze leden en abonnees. Hun signalen zijn belangrijk en we trekken zo nodig aan de bel bij overheid, instanties of gemeenten.

Advieslijn

Leden en abonnees kunnen via de speciale ledenlijn bellen met een pgb-consulent

- » van maandag tot en met donderdag
- » met al hun vragen, zo vaak zij willen
- » bellen via deze ledenlijn brengt geen extra kosten met zich mee, naast de gebruikelijke gesprekskosten van uw telefoon.

Juridische ondersteuning

Bent u Pluslid van Per Saldo dan kunt u aanspraak maken op juridische ondersteuning. Bijvoorbeeld bij het indienen van een bezwaarschrift. Meer informatie over het pluslidmaatschap vindt u op onze www.pgb.nl.

Cursussen en ledenbijeenkomsten

- » Voor budgethouders
- » Ledenbijeenkomsten
- » Voor wooninitiatieven
- » Cursussen voor professionals

Aanmelden kan (bij voorkeur) via www.pgb.nl.

U kunt ook bellen met de ledenservice.

Hebt u behoefte aan een cursus of bijeenkomst die er niet bij staat? Meld het ons!

Website

www.pgb.nl is de website van Per Saldo. Met veel informatie over het pgb. Leden en abonnees hebben een streepje voor; zij krijgen toegang tot alle informatie.

Actuele informatie

Om goed op de hoogte te blijven van alle nieuws rondom het pgb leest u voor actuele berichten het nieuws op www.pgb.nl over het pgb. Met eigen berichten, berichten in andere media en de weblog van de directeur over haar activiteiten in het belang van budgethouders.

Nieuwsbrief

Eenmaal per 14 dagen verstuurt Per Saldo een nieuwsbrief. Kijk op www.pgb.nl.

Slimme lijstjes

Dit slimme lijstje is er een van een hele reeks. Slimme lijstjes zijn exclusief voor leden. Wegwijzers op bepaalde onderwerpen, waarbij u tot in detail wordt geïnformeerd. De slimme lijstjes worden aangepast aan de veranderingen in de zorg.

Tijdschrift

EigenWijs, met actuele achtergrondinformatie, ervaringsverhalen, columns. Kijk op www.pgb.nl. Leden krijgen dit tijdschrift vier keer per jaar automatisch toegestuurd.

Contact

Telefoon (advieslijn)

Van maandag t/m donderdag van 10.00 tot 17.00 uur:

- » 0900 742 48 57 (€ 0,20 per minuut)
- » of via het speciale ledennummer zonder extra kosten, bekend bij leden of kijk ingelogd op www.pgb.nl
- » E-mail: stuur uw bericht via het [contactformulier](#)

Deze slimme lijst is in januari 2018 geactualiseerd. Wilt u opmerkingen maken over deze slimme lijst?

Vul het [contactformulier](#) in met als titel 'Slim lijstje School en pgb'.